

Political: Indian Political Thought

Duration – 3 hrs

Marks – 100

N.B.

1. Each question carries 20 marks. प्रत्येक प्रश्नाला 20 गुण आहेत.
2. All questions are compulsory. सर्व प्रश्न सोडवणे अनिवार्य आहे.
3. All questions have internal options. प्रत्येक प्रश्नाला अंतर्गत पर्याय दिलेला आहे.

- 1 a. Discuss Mahadeo Govind Ranade's ideas about Indian economy.
महादेव गोविंद रानडे यांच्या भारतीय अर्थव्यवस्था विषयक विचारांची चर्चा करा.

OR किंवा

- 1 b. Discuss the concept of Satyagraha as stated by Mahatma Gandhi.
महात्मा गांधी यांनी मांडलेल्या सत्याग्रहाच्या संकल्पनेची चर्चा करा.

- 2 a. Explain the concept of nationalism as stated by Rabindranath Tagore.
रविंद्रनाथ टागोर यांनी मांडलेली राष्ट्रवादाची संकल्पना स्पष्ट करा.

OR किंवा

- 2 b. Comment on the concept of Hindu nationalism as stated by Vinayak Damodar Savarkar.
विनायक दामोदर सावरकर यांनी मांडलेल्या हिंदू राष्ट्रवादाच्या संकल्पनेवर टिप्पणी लिहा.

- 3 a. What was the role of Gopal Ganesh Agarkar in the social and political reform movements in Maharashtra?
महाराष्ट्रातील सामाजिक आणि राजकीय सुधारणा चळवळींमध्ये गोपाळ गणेश आगरकर यांची भूमिका काय होती ?

OR किंवा

- 3 b. Discuss Dr. Babasaheb Ambedkar's ideas about caste and politics in India.
भारतातील जात आणि राजकारण याविषयीच्या डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या विचारांची चर्चा करा.

- 4 a. Briefly discuss Pandit Jawaharlal Nehru's vision about socialist India.
पंडीत जवाहरलाल नेहरू यांच्या मनातील समाजवादी भारताच्या प्रतिमेची थोडक्यात चर्चा करा.

OR किंवा

- 4 b. Discuss Ram Manohar Lohiya's ideas about socialism.
राम मनोहर लोहिया यांच्या समाजवादविषयक विचारांची चर्चा करा.

5. Write short notes on any two of the following खालीलपैकी कोणत्याही दोन टीपा लिहा.

- a. Mahatma Gandhi's concept of Ramrajya महात्मा गांधींची रामराज्याची संकल्पना
- b. Abhinav Bharat - Swatantrya Veer Savarkar अभिनव भारत - स्वातंत्र्यवीर सावरकर
- c. Dr. Babasaheb Ambedkar's ideas about social reforms डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे समाजसुधारणे विषयीचे विचार
- d. Dr. Lohia's concept of Saptakranti डॉ. लोहियांची सप्तक्रांतीची संकल्पना

*****